

...LISÄÄ OMAKUSTANTEITA

REIMAN ROIMA LEHTI

ZIP 4: Action with Ingrid

Zip
Reima Mäkinen
Vakosuonkatu 7
33400 Tampere 40
5 mk
PSP-TA 683405-0

Zip on hilautumassa pikku hiljaa omakustanteittemme kärkipäähän, mikä on jo jotain, kun ajattelee kyseisten lehtien laajaa kirjoa. Tuore Zip sisältää **Reima Mäkinen** sarjojen lisäksi **J. Murtoaarta** ja **Luis Tonestoa** sekä **Nadja Zybiarskia**, joista viimeinen kätkenee taakseen ujon hämäläisen eli **Ari Kutilan**.

Entä lehden sisältö: Zybiarski ja Tonesto ovat tehneet teknisesti, vankkoja pelkistettyjä sarjoja, jotka ovat sisällöltään joko vanhoja tai muuten tyhjiä. Jukka Murtoaaren panos Tarzan-myytin murskaamisessa sisältää useita hyviä ideoita, mutta lopputulos antaa käsityksen lievää suuremmasta ylinopeudesta: vähän huolellisemmalla kypsytelyllä olisi mm. loppuratkaisusta voinut tulla vaikuttavampi (viimeinen ruutu yksinään omalle sivulleen: mitä sanot Jukka?).

Reima Mäkinen on tehnyt loput lehden sarjoista. Jälki on varsin mukiinmenevää: piirroksiltaan realististen sarjojen perspektiiveissä ja anatomiaassa on tosin toivomisen varaa, mutta ruututaitto ja rytmi on hyvää. Sarjojen sisältö antaa sekin aihetta sekä ruusuihin että risuihin. Puhdas mielikuviustarina vaatii mielestäni onnistuakseen rohkeutta muun ideoinnin ohessa, ennen muuta riittävän iskevän alun ja loppuratkaisun löytämiseksi.

Tämä puute vaivaa Reima Mäkinen töitä onneksi vain osittain. Juttujen alut imaisevat lukijan mukaansa, mutta loppu jättää karvaan maun: olisi siinä voinut olla jotain muutakin.

Parhaiten Reima onnistuu mielestäni **Velvollinen**-sarjassa. Se kertoo sitä tavallista kansalaisvelvollisuustarinaa, johon jokainen miespuolinen Suomen kansalainen joutuu pääosan esittäjänä. Tuttu aihepiiri auttaa tekijää vankkaan lopputulokseen. Realistinen lähtökohta tarjoaa muutenkin parhaat lähtökohdat vaikka millaiselle käsittelylle. Vapaa aihe on aina ollut vaativin koulujen ainekirjoituksessakin ja sama koskee myös sarjakuvia.

Juhani Tolvanen

SUUREN KURPITSAN YLÖSNOUSEMUS

Suuri kurpitsa No 6

60 s.
sarjakuva-albumi
tilaushinta 10 mk
P. Kallio
Erkkilä
85500 Nivala

Vanhan kunnan ajan omakustanne SK on uusiutunut tuoreimmas-

Liikettä
löysä-
mähat!

SUURI KURPITSA

Numero kuusi on suuri SARJAKUVA-ALBUMI. 60 sivua B5-koossa. Piirtämässä Vazrtamo, Laine, Virolainen, Järvinen, Ahonen. Siis parasta kotitekoista undergroundia mitä on. Tilaa OITIS osoitteesta P.Kallio/SK, Erkkilä, 85500 Nivala. Hintaa on 15 markkaa (sis. postikulunqit) ja lasku tulee albumin mukana. KAIKKI KETKÄ JOTAIN KUVASARJOISTA TAJUAA YMMÄRTÄNEE TOIMIA NYT!!

sa numerossaan jättäen ainakin hetkeksi muun kuin sarjakuvat syrjään (paitsi 22-pistepirkon haastattelu). Parnasson kokoinen ja kanneltaan näyttävä poikkeuksellinen albumi sisältää vaihtelevantasoisia sarjakuvia, joista monissa on mukavan yllättäviä ideoita; kun vielä piirrostenkin taso on vaihtelevuudestaan huolimatta kirkkaasti plussan puolella, ei voi kuin toivottaa SK:n albumille menestystä.

Positiivista on myös se, että albumin taiteilijat eivät ole jokaisesta muusta omakustanteesta tuttuja vaan muodostavat oman kurpitsajenginsä. SK:n mainiosta piirtäjäkaartista ei viitsi väkisin kään poimia ketään toisia edellä olevaa: sen verran vankkoja osia itse kunkin sarjoissa on. Siis saanko esitellä: Suuren Kurpitsan numero kuuden taiteilijakaarti: Antti Vaartamo, Jukka Järvinen, Jyce Laine, Kyky Ahonen, Janne Tervamäki, Nalle Virolainen ja Pauli Kallio.

Eppuhan sen tiesi: Suuri Kurpitsa on ilmestynyt vilpittömästi kurpitsamaasta.

Juhani Tolvanen

Portsari on ihan oikea sarjakuvalehti ainakin ulkoisilta puitteiltaan: kunnan kansi, tyylikäs kuvanäytteen varustettu sisällysluettelo ja omaperäisen siisti Sihteeriporsaan viesti sarjakuvan ystäville, puhumattakaan pääkirjoituksesta, joka vilpittömästi mutta silti hilpeästi tunnustaa ongelmat ja luovuttaa kohteliaasti näyttämön pääasialle, sarjakuville.

Alku on todella aina hankala, mitä tulee sarjakuvaseurojen lehtiin. Sisältö tuppaa olemaan kovin epätasaista. Jos joku osaakin piirtää välittömän ja veikeän tuntuiseksi, voi sisältö siitä huolimatta olla asenteiltaan ja juonirakenteiltaan ankea. Nytkin näkyy tuoreesti piirrettyjä, leikkimielisiä sarjoja, joissa vain olisi näkökulmissa runsaasti avartamisen varaa.

Helppointa tuntuu olevan sortua 'taiteelliseen' perussessimisiin, kaiken kamalointiin, vaikka sarjakuvan suuria mahdollisuuksia on juuri humoristinen kannanotto positilvisin, poikkeavin lähtökohdin. Jo tällaisenaan sarjakuvat ovat kyllä hyvää perusharjoitusta piirtäjille, mutta sisällön tason kohottamiseksi lienee taas kerran syytä korostaa yhteistyön mahdollisuuksia. Yhdessä samoin tai toisin ajattelevan kanssa on helpompi huomata virheet ja löytää uusia mahdollisuuksia asiansa esittämiseksi.

Toivottavasti Portsari malttaa pitää yllä tiettyä karsintarajaa, jotta lukijakunta varmistuisi ja laajenisi. Lehti on jo melko tyylikäs, ja tyylikkyys jatkossakin edellyttää ankaraa karsintaa ja jatkokehittelyn vaatimista. Spontaanissa taiteen teossa ei ole mitään vikaa, mutta toiseenkin kertaan piirtäminen voi olla eduksi.

Kehitystä on tapahtunut jo tuiksi käyneissäkin sarjoissa. **Kreikkalaiset** on selvästi jonkin verran tasapainoisempaa tekstiyhteydeltään, ja sivukokonaisuudetkin rytmittyvät selkeämmin. Onpa harmaarasterin käytöläkin omat etunsa. Mika Alhasen **Peace** on ainakin teknisesti lähes mallikelpoinen työ.

Lehden oma antisankari, Marko Kauton **James Koivisto** tuntuu myös ensiesiintymistään sävykäämmältä. Lupaavasta alkuasetelmasta huolimatta huumoripoikanen jää heiveröiseksi, ja kuvallinen esitys on yhä pääosassa. Sinänsä jähmeä antisankari on oivallinen idea, jolle soisi jatkoakin.

Onpa lehdessä tähtivierailijakin, jos pienissä piireissämme moista voisi väittää. Suomalaisen sarjakuvan omainjaisia nuoria tekijöitä on P.A. Manninen, joka **Rakkausmarinallaan** osoittaa, että tavallisesta arkielämän aiheesta syntyy jännitteinen ja kiinnostava sarjakuvaseikkailu, kunhan vain huumoria ja kuvallista oivalusta riittää.

K.P.

SARJAKUVIEN TOINEN GISÄNHEITTO

Alkaneen vuoden toivottavasti runsaan sarjakuvatarjonnan varalta kirjattakoon alta pois paikallinen tilinpäätös. Porin sarjakuvaseuran (PORSAS) oma lehti, **Portsari** ehti kuin ehtikin toiseen numeroonsa ja antoi siten uskoa kutakuinkin säännölliseen ilmestymiseen myös ensimmäisenä kokovuosikertanaan (neljä numeroa vuonna 1983).

Jo toiseen numeroon mennessä Portsari näkyy ryhdistäytyneen. Kansi on näyttävä ja sen verran houkuttelevakin, että luulisi helposti pantavan likoon irtonumeron ostoon vaadittavat 7 mk (25 markan jäsenmaksuhan kattaa vuoden tilauksen).

SUURI KURPITSA 6

PORTSARI

MILANON IHME RUUTANASTA!

P.A. Manninen, Välitie 2, Ruutana on tehnyt 24-sivuisen omakustanteen, jossa on kaksi tarinaa: **Luvattu maa** ja **Valkoinen intiaani**. Sarjat ovat (tekijänsä mukaan) neorealismia, uusromantiikkaa ja jälki-impressionismia samassa sarjakuvalehdessä! Niin, se tekstimainonnasta!

Pekka "Vincent van" Mannisen omaperäisestä viivankäytöstä on puhuttu ennenkin, mutta ei pieni toisto pahaa tee, varsinkin kun Pekka taitaa tyyliinsä hyvin.

Lyhyistä "ripellysviivoista" syntyvä kokonaisuus on kiehtovan omintakeinen. Tarinoiden sivutaitto on miellyttävä ja erikokoisten ruutujen käyttö ei näy siinä itsearkoituksellisenä vaan tuntuu kerronnan kannalta hyvin perustellulta. Pekan suurin heikkous on aina ollut anatomia: ihmiset ovat jäykkiä ja heidän mittasuhteensa heittävät pahastikin, mutta kumma kyllä nämä seikat korostuvat yllättävän vähän kokonaisuudessa.

Tarinoista valkoinen intiaani on yllättävän lopun saava nokkela "intiaanitarina", mutta se jää tyystin lehden pitkän ykköstarinan, *Luvattu maa* -nimisen, varjoon.

Ylettömien laatusanojen käyttö on aina vaarallista, mutta näin hienoa vähäeleistä, mutta paljon puhuvaa tarinaa en muista omakustanteissa tai edes muissa sarjakuvajulkaisuissa nähneeni. *Luvattu maa* toi tunnelmaltaan mieleen italialaiset neorealistiset eurooppalaisen elokuvan parhaat tuotteet, mistä syystä Pekan puheet neorealismista, uusromantiikasta, jne. eivät ole tuulesta temmattuja. **Milanon ihme** on taidetta.

Juhani Tolvanen

SERIEPIRATEN

Seriepiraten on suomenruotsalainen sarjakuvalehti, jossa on muutamia erilaisia sarjoja eri tekijöiltä. Intoa on, ja julkaisukin on periaatteessa ihan mukavannäköinen, punapohjaisine kansineen ja näyttävine kansikuvineen, mutta puutteet ovat samat kuin useimmissa omakustanteissa ja pienlehdissä.

Toisissa sarjoissa on ideaa, toisissa taitoa, mutta harvoin molempia samassa. Tarinoissa **Rulletti** ja **Mies joka myi Eiffeltornin** on melko selkeästi tavoiteltu realistista tyyliä, mutta sivutaitto on jäänyt turhan levottomaksi ja juoni-idea ohuenlaiseksi.

Osassa sarjoja huumori kaatuu liiankin raskaasti tekstin varaan ja tekniikka lähestyy siksi enemmän pilapiirrosta kuin sarjakuvaa. Kokonaisuutena ottaen hauskeempia ovat **Doktor Steinpilz** ja saman tekijän "sairas huumori".

Tekijät muuten ovat olleet turhankin vaatimattomia ja jättäneet nimensä melkoisen piiloon. Sisällysluettelo ja lista tekijöistä olisi eduksi.

K.P.

